

“En este tiempo de Cuaresma retirémonos un poco al “desierto”, dediquemos espacio al silencio para permitir que la voz del Señor hable a nuestros corazones y los mantenga en el bien”.

(Papa Francisco)

“TAN IMPORTANT COM LA META ÉS EL CAMÍ”

Sobre el Sínode s’han escrit moltes coses i encara se n’escriuran més en el temps que ens queda. Sobre la sinodalitat s’han fet moltes reunions i moltes reflexions, i encara no s’ha tancat el procés sinodal, que espera una segona sessió de l’Assemblea dels Bisbes a Roma el proper mes d’octubre.

Preparant aquest escrit, m’ha vingut al cap el poema *Ítaca* de Konstandinos Kavafis (1863-1933), musicat per Lluís Llach que cantava amb companys a l’Institut. Deia: *Quan surts per fer el viatge cap a Ítaca, has de pregar que el camí sigui llarg, ple d’aventures, ple de coneixences.* Després, uns anys més tard, el 1994 es va publicar un llibre de Mn. Teodor Suau per a preparar un aplec de l’Esperit i que ha donat peu a l’article d’avui: ell deia “Més important que la meta és el camí”.

En el cas del nostre procés sinodal, podem dir, amb certesa, que “tan important com la meta és el camí”. La meta, la pretensió del Papa Francesc de canviar la manera d’actuar en el si de l’Església catòlica, és llunyana, i en ocasions ens pot semblar inabastable. Però hem de descobrir la importància del camí que ens hi porta, el descobriment de noves realitats, de noves maneres de reunir-nos, de compartir informació, de discernir el camí que hem d’emprendre, tots junts, etc.

Cert que el camí, si dura molt, pot ser fatigós, però com diu el poema de Kavafis, *hem de pregar que el camí sigui llarg, ple d’aventures, ple de coneixences.* En l’Església, el camí de la sinodalitat també està ple d’aventures i de coneixences, perquè descobrim l’Esperit Sant que guia i acompanya les comunitats, i que parla també per boca dels que pensen diferent, enriquint la nostra pròpia realitat, la nostra pròpia opinió.

En aquest temps entre les dues sessions de l’Assemblea dels Bisbes, l’Església ens torna a convidar a reunir-nos i a concretar propostes sobre el que ja hem discernit entre nosaltres, a l’àmbit de la Conferència

Episcopal Espanyola, i a tota Europa, a més dels resultats de la primera Assemblea dels Bisbes.

El llenguatge s’ha complicat –és cert–, per tal d’incloure totes les sensibilitats i opinions que tots hem aportat. Però, en el fons, la pregunta bàsica és: Com incorporam, en les nostres realitats parroquials i diocesanes, les intuïcions que compartim amb tants altres d’arreu del món? Com podem continuar fent camí, “ple d’aventures, ple de coneixences” amb les altres comunitats de la diòcesi? Què hem de canviar? Què hem d’inventar? Ens demanen propostes molt concretes, d’aquelles que en ocasions nosaltres mateixos no posam en valor però que poden ajudar a altres a trobar el seu camí....

“Sempre tingues al cor la idea d’Ítaca. Has d’arribar-hi, és el teu destí. Però no forçis gens la travessia”. Facem el nostre camí, juntament amb tota l’Església. Intentem fer-ho a la vegada que els altres col·lectius i comunitats de tot el món per enriquir-nos mútuament.

Joan M. Mercadal Victory
Persona de contacte
per al Sínode a la
Diòcesi de Menorca

la notícia

La Setmana del Matrimoni: “Un amor per sempre”

Es els dies 17 i 18 de febrer es van dur a terme a Menorca les activitats de la Setmana del Matrimoni, que es celebra a les diferents diòcesis d’Espanya.

El dissabte va tenir lloc una “**Escapada XA3**”, una activitat, preparada pels Equips de la Mare de Déu, dedicada a revisar el matrimoni a través de dinàmiques, compartir testimonis, moments de pregària i reflexió en parella.

Va ser un dia molt ben aprofitat en el qual tots els participants van coincidir que és bo i necessari que

els matrimonis dediquin un dia a enfortir la relació de parella, dialogar, a recordar el temps passat i les experiències viscudes

per encarar el futur amb il·lusió i estimació. La trobada va acabar amb una Eucaristia presidida pel bisbe Gerard.

El diumenge, al Santuari de la Mare de Déu del Toro, es va celebrar una pregària familiar, amb una reflexió que va tenir molt present les 3 paraules que el Papa Francesc recorda per a una bona convivència diària en el matrimoni i en la vida familiar: permís, gràcies, perdó. També es va comptar amb el testimoni de 3 matrimonis, que duen alguns anys de casats, en consonància amb el lema d’aquest any: “Un amor per sempre”.

Diumenge II de Quaresma

Lectura del llibre del Gènesi
22, 1-2.9a.10-13.15-18

Salm responsorial 115
R: **Continuaré caminant entre els qui viuen a la presència del Senyor.**

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma

8, 31b-34

Germans, si tenim Déu a favor nostre, ¿qui tindrem en contra? Ell que va entregar el seu propi Fill per tots nosaltres i no el va plànyer, ¿com no estarà disposat a donar-nos-ho tot, juntament amb el seu Fill? ¿Qui es presentarà per acusar els elegits de Déu? Es Déu qui els declara innocents. ¿Qui gosarà condemnar-los? Jesucrist, el qui va morir, més encara, el qui va ressuscitar, és el qui està a la dreta de Déu intercedint per nosaltres.

Lectura de l'evangeli segons sant Marc

9, 2-10

En aquell temps, Jesús prengué Pere, Jaume i Joan, els duqué tots sols dalt d'una muntanya alta i es transfigurà davant ells: els seus vestits es tornaren fulgurants, i eren tan blancs que cap tintorer del món hauria pogut emblanquir-los així. Se'ls aparegué Elies amb Moisès, i conversaven amb Jesús. Llavors Pere diu a Jesús: "Rabí, que hi estam de bé aquí dalt! Hi farem tres cabanes, una per a vós, una per a Moisès i una altra per a Elies." No sabia què dir, d'esglaiats que estaven. Llavors es formà un núvol que els cobria, i del núvol va sortir una veu: "Aquest és el meu Fill, el meu estimat; escoltau-lo." Immediatament, mirant al seu voltant, ja no van veure ningú més, sinó Jesús tot sol amb ells. Mentre baixaven de la muntanya, Jesús els manà que no contassin a ningú allò que havien vist, fins després que el Fill de l'home hagués ressuscitat d'entre els morts. Ells retingueren aquestes paraules i discutien entre ells què volia dir això de "ressuscitar d'entre els morts."

Lectura del libro del Génesis
22, 1-2. 9-13. 15-18

En aquellos días, Dios puso a prueba a Abrahán. Le dijo: «¡Abrahán!» Él respondió: «Aquí estoy». Dios le dijo: «Toma a tu hijo único, al que amas, a Isaac, y vete a la tierra de Moria y ofrécelo allí en holocausto en uno de los montes que yo te indicaré» Cuando llegaron al sitio que le había dicho Dios, Abrahán levantó allí el altar y apiló la leña. Entonces Abrahán alargó la mano y tomó el cuchillo para degollar a su hijo. Pero el ángel del Señor le gritó desde el cielo: «¡Abrahán, Abrahán!» Él contestó: «Aquí estoy». El ángel le ordenó: «No alargues la mano contra el muchacho ni le hagas nada. Ahora he comprobado que temas a Dios, porque no te has reservado a tu hijo, a tu único hijo». Abrahán levantó los ojos y vio un carnero enredado por los cuernos en la maleza. Se acercó, tomó el carnero y lo ofreció en holocausto en lugar de su hijo. El ángel del Señor llamó a Abrahán por segunda vez desde el cielo: - «Juro por mí mismo, oráculo del Señor: por haber hecho esto, por no haberle reservado tu hijo, tu hijo único, te colmaré de bendiciones y multiplicaré a tus descendientes como las estrellas del cielo y como la arena de la playa. Tus descendientes conquistarán las puertas de sus enemigos. Todas las naciones de la tierra se bendecirán con tu descendencia, porque has escuchado mi voz

Salmo responsorial 115
R: **Caminaré en presencia del Señor en el país de los vivos.**

Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Romanos

8, 31b-34

Lectura del santo Evangelio según san Marcos

9, 2-10

En aquel tiempo, Jesús tomó consigo a Pedro, a Santiago y a Juan, subió aparte con ellos solos a un monte alto, y se transfiguró delante de ellos. Sus vestidos se volvieron de un blanco deslumbrador; como no puede dejarlos ningún batanero del mundo. Se les aparecieron Elías y Moisès, conversando con Jesús. Entonces Pedro tomó la palabra y le dijo a Jesús: «Maestro, ¿qué bueno es que estemos aquí! Vamos a hacer tres tiendas, una para ti, otra para Moisès y otra para Elías». No sabía qué decir, pues estaban asustados. Se formó una nube que los cubrió, y salió una voz de la nube: «Este es mi Hijo, el amado; escuchadlo». De pronto, al mirar alrededor, no vieron a nadie más que a Jesús, solo con ellos. Cuando bajaban del monte, les ordenó que contasen a nadie lo que habían visto hasta que el Hijo del hombre resucitara de entre los muertos. Esto se les quedó grabado, y discutían qué quería decir aquello de resucitar de entre los muertos.

La Paraula com una llavor de VIDA

Rabí, que n'estem de bé aquí dalt! Hi farem tres cabanes, una per a vós, una per a Moisès i una altra per a Elies». Dit d'una altra manera: instal·lem-nos, quedem aquí dalt per sempre, hi esteim molt bé contemplant la teva glòria! Com ens aniria bé haver vist Jesús gloriós entre nosaltres! Manifestaria ja des d'ara la seva victòria sobre totes les forces del mal i sobre la mateixa mort. Curaria totes les malalties, establiria la justícia, aturaria totes les tempestes, suprimiria totes les violències i guerres. Tindriem sempre Jesús a la nostra disposició, al nostre servei. Seria realment el paradís a la terra!

Però Jesús no ha caigut en la trampa. Mirant al seu voltant, ja no veieren ningú més, sinó Jesús tot sol amb ells". Han de baixar de la muntanya, tornar a fer el camí de la vida de cada dia. Hauran de passar la nit del Calvari, després els seus propis sofriments i la seva pròpia mort. Jesús no ha vingut per a fer-nos sortir de la nostra condició humana amb un cop de vareta màgica. Però sí que ve a fer el nostre camí ple de pedres donant-nos el seu Esperit perquè siguem capaços d'escoltar-lo, en el més íntim de nosaltres mateixos. Aleshores la Paraula pot arrelar-se sempre més profundament com una llavor de vida. Nosaltres no l'entemem perquè ella primer ha d'enfonsar-se fins a la nostra mort. Però aquesta llavor ja està amarada de glòria que, un dia esclatarà en la plenitud de la llum, en la Resurrecció amb Jesús.

La Transfiguració de cada diumenge

Si Pasqua és la culminació del camí de Crist, d'etapa en etapa, hi ha llums que marquen el seu itinerari. La transfiguració n'és una, com ho va ser l'estrella de Betlem i la manifestació de l'Esperit al moment del baptisme de Jesús. Aquestes llums ens són dirigides a nosaltres que caminam agafats a les mans de Crist com els apòstols. Cada diumenge al llarg de l'any s'evoca la Transfiguració, com una nova etapa que ens acostava a la darrera Pasqua, la del retorn definitiu de Crist. Prega Déu que puguem com els apòstols cridar: Rabí, que n'estem de bé aquí dalt! per trobar la llum per a les nostres rutes en la vida de cada dia; baixar de la muntanya on hi ha alegries i penes, goigs i sofriments les nostres i les dels altres, per encaixar-les, amorosir-les i lluitar perquè desapareguin. Fer tant com puguem.

Josep Sastre

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA
Salm de la 2^a Setmana
DI. 26, Fèria: Dn 9, 4b-10 / Sal 78 / Lc 6, 17-28.
Dj. 29, Fèria: Jr 17, 5-10 / Sal 1 / Lc 16, 19-31.
Dv. 1, Fèria: Gn 37, 3-4. 12-13a. 17b-28 / Sal 104 / Mt 21, 33-43. 45-46.
Dt. 27, Fèria: Is 1-10. 16-20 / Sal 49 / Mt 23, 1-12.
Dc. 28, Fèria: Jr 18, 18-20 / Sal 30 / Mt 20,

17-28.
Dj. 29, Fèria: Jr 17, 5-10 / Sal 1 / Lc 16, 19-31.
Dv. 1, Fèria: Gn 37, 3-4. 12-13a. 17b-28 / Sal 104 / Mt 21, 33-43. 45-46.

Ds. 2, Fèria: Mi 7, 14-15. 18-20 / Sal 102 / Lc 15, 1-3. 11-32.
Dg. 3, III de Quaresma: Ex 20, 1-17 / Sal 18 / IC 1, 22-25 / Jo 2, 13-25.

30 anys treballant per les persones i pel medi ambient

30 Aniversari Mestral (XI)

A Mestral Inserció i Medi Ambient ens hem modernitzat. Com vàrem explicar a l'anterior escrit, juntament amb altres Càritas Diocesanes i empreses d'inserció espanyoles, vàrem començar el projecte de la cooperativa **Moda-re** amb la intenció d'enfortir un projecte confederal i sumar esforços. El primer pas: crear una imatge conjunta a les nostres botigues de venda de roba de segona mà.

Sense perdre la nostra identitat local, hem fet el canvi d'imatge de les nostres botigues amb un doble objectiu: crear una imatge unificada a tot el territori de les botigues de **Moda-re** per donar més visibilitat als projectes i fer sensibilització conjunta de la tasca social i mediamiental que desenvolupam a través de la

reutilització i el reciclatge tèxtil i la inserció de persones en risc d'exclusió; i, en segon lloc, i no menys important, dignificar l'entrega social de la roba a les persones més necessitades, alhora que millorant la imatge de les nostres botigues i modernitzar-les.

Les nostres botigues ara tenen una imatge més moderna, més professional i amb una oferta de producte per a tota mena de clients. També hem incrementat la sensibilització a xarxes socials i amb missatges clars a les botigues. Açò ens permet que cada vegada més persones se senten identificades amb els nostre projecte, que té cura de la mare terra i promou la lluita contra l'exclusió de persones en situació de vulnerabilitat.

Gràcies a aquestes iniciatives, el darrer any hem millorat i augmentat la quantitat de roba reutilitzada i hem pogut continuar contractant persones en risc d'exclusió social. Tenir cura de les persones i el medi ambient és el que ens mou per seguir endavant.

Càritas Menorca

l'entrevista a:

MARIA VILANOVA I VILA-ABADAL

Maria Vilanova i Vila-Abadal, doctora en Filosofia i Ciències de l'Educació i llicenciada en Filologia Anglesa per la Universitat de Barcelona. Autora del llibre «Enric Enrich Coll, el capellà de Fornells».

Maria: Amb quin objectiu has escrit aquesta biografia del capellà Enric?

-Vaig escriure el llibre perquè tenia una amistat amb n'Enric de feia anys i després de tenir moltes converses amb ell vaig creure que valia la pena fer conèixer qui era i sobretot què va representar ell en un moment molt significatiu de Menorca, de la seva societat i de la seva Església.

Podem dir d'ell que era un capellà del Concili Vaticà II avançat al temps?

-Sí, i tant. Ell va ser un fidel seguidor del Concili Vaticà II. Per descomptat que va ser avançat al seu temps i va obrir un camí desconegut amb tot el que això representava de topades amb les autoritats, incomprendiments, crítiques, etc. Però no va fer-ho tot sol, amb ell hi havia un grup de sacerdots i laics que s'estalonaven i que van fer molta feina per tal de canviar les coses dins de l'Església menorquina.

Consideres que va ser un evangelitzador no de trona sinó de carrer?

-N'Enric era un enamorat de Jesús i volia seguir els seus passos de ser pastor del ramat, i això no ho podia fer des de la trona, ho havia de fer convertint-se en un més del poble.

Estimat o qüestionat per la seva feina?

-Les dues coses. N'Enric tenia una personalitat complexa: era seny i rauxa. Avui dia gairebé tothom creu que tenia un gran cor i que tot ho feia empès pel seu afany d'ajudar els altres seguint les ensenyances de Jesús. Amb les innovacions que va introduir i amb el seu tarannà servicial va apropar l'Església a tothom i es va fer estimar i valorar per la gent. Però com que també era caparrut, a vegades tirava pel dret i, és clar, no sempre l'encertava. I els capdavaners acostumen a ser incompresos.

Recomanes aquest llibre?

-Aquest llibre, de fet, podríem dir que l'ha escrit n'Enric, amb la seva paraula (oral i escrita), i amb totes les aportacions dels qui el van conèixer i han compartit amb mi les seves vivències. És un llibre fet en comunitat. A més, en el llibre, també hi ha un recull d'escrits de n'Enric que ajuda a definir millor el personatge. Recomano aquest llibre perquè penso que n'Enric és testimoni d'un període de la història de Menorca que cal recuperar.

Toni Olives Camps

plomes del periodisme catòlic 25

Francesc Camps i Mercadal (i III)

Entre finals del segle XIX i principis del segle XX, el metge migjorner Francesc Camps i Mercadal —emprant el pseudònim Francisco— es convertí en una de les veus de referència a la premsa catòlica de Menorca.

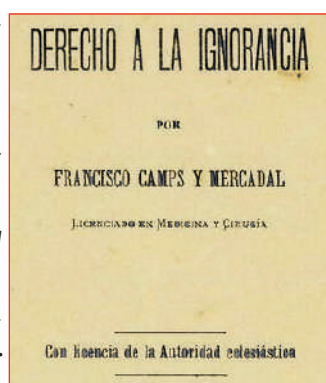
Les seves primeres col·laboracions foren a *El Mahonés* i es recolliren a l'opuscle *Derecho a la ignorancia* (1894), en el qual el censor eclesiàstic definí l'autor com «un decidido campeón de los derechos de la Iglesia Católica». Aquesta expressió evidencia la confiança que la Diòcesi de Menorca diposità en el Dr. Camps, que tenia un indult apostòlic per a llegir obres prohibides.

Després passà a *El Grano de Arena*, on va liderar una intensa campanya contra l'espiritisme (1895). Va tractar també —en una

sèrie intitulada *Derecho al pan*— les problemàtiques vinculades amb el món del treball (1896-1897); i, anys més tard, analitzà des d'una perspectiva pionera el fenomen de l'uropeisme (1906-1907). En paral·lel, escriví també al diari *El Bien Público* i a les revistes *El Vigia Católico* i *Monte Toro*, entre d'altres.

La tardor del 1895, en un dels seus moments àlgids, aquesta intensíssima dedicació el periodisme catòlic fou l'origen d'un enfrontament del Dr. Camps amb el diari *El Liberal*, que l'acusà de tenir abandonats els seus pacients. Un grup de 21 capellans i 18 laics reaccionaren enviant-li una carta en la qual elogiaren «su cristiano valor y su peregrino ingenio, santamente empleado en fustigar con mano certera a los enemigos de la Iglesia».

Miquel Pons Portella

Agenda

Charla de Ayuda a la Iglesia Necesitada

Lunes 26 de febrero, a les 20 h en la Casa de l'Església de Maó, se presentará el tema "Cristianos perseguidos en el siglo XXI".

Xerrades Quaresmals

-Alaior: 26, 27 i 28 de febrer, a les 20 h, a la capella del Roser. A càrrec de Rafael Matas, germà de La Salle.

-Ferrerias: 29 de febrer i 1 de març, a les 20 h, a la parròquia de Sant Bartomeu. A càrrec de Joana Maria Serra, missionera del Verbum Dei.

Tiempo para Dios

El jueves 29 de febrero, entre las 19 y las 20 h, en la parroquia de San Rafael de Ciutadella, rato de oración y silencio ante el Señor, organizado por el Carmelo Misionero Seglar.

Recés per als catequistes

Divendres 1 de març, entre les 10.30 i les 13 h, recés per als catequistes, a càrrec del bisbe Gerard, al Seminari Diocesà, a Ciutadella.

Festivitat del Natzarè

Divendres 1 de març. Veneració de la imatge durant tot el dia.

-A Ciutadella, parròquia de Sant Francesc: A les 18.30 h Viacrucis i a les 19.30 h Missa. Tot seguit, trobada fraterna.

-A Maó, parròquia de Sant Francesc: A les 19 h, meditació del Viacrucis i a les 20 h Eucaristia.

Pregària contemplativa

Dissabte 2 de març pregària contemplativa, a les 18 h, al Monestir de Santa Clara, a Ciutadella.

Curset prematrimonial a Ciutadella

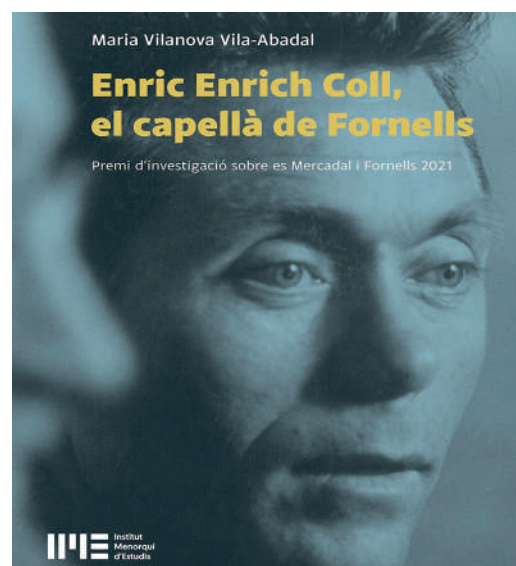
Els dies 5, 7, 12 i 14 de març, entre les 20.15 i les 21.30 h al Seminari Diocesà. Us podeu apuntar a les parròquies o enviant un correu a familia@bisbatdemenorca.org

Notícies nostres

Es presenta el llibre sobre el prevere Enric Enrich Coll

El 9 de febrer l'Auditori de Ferreries va acollir la presentació del llibre "Enric Enrich Coll, el capellà de Fornells" escrit per Maria Vilanova i Vila-Abadal.

El llibre té dues parts. La primera recull la seva biografia i el context (1933-2020), una vida rica i plena d'esdeveniments agradables, dolorosos, encertats o menys encertats. La segona part està dedicada als seus escrits i relats personals, com la malaltia i mort del seu pare, temes universals (felicitat, perdó...), esborranys de cartes, conflictes eclesials, agraïments a institucions, escrits sobre història o les festes, fragments d'homilies i poemes. En la presentació, l'autora va destacar que és un llibre fet en comunitat: "Crec que és el llibre que a ell li hauria agradat. Fet amb la gent que el va estimar, i amb la veu d'ell mateix. No és un llibre acadèmic, sinó que reflecteix la seva vida, la història de Menorca i de nosaltres mateixos".

La Quaresma, camí cap a la Pasqua

Són moltes les activitats que, en aquest temps de Quaresma, ens ajuden a fer camí cap a la Pasqua del Senyor. El 15 de febrer, a la parròquia de la Concepció, es van presentar els actes de la Setmana Santa de Maó 2024. Es va informar que enguany el cartell oficial de la Setmana Santa de la ciutat ha estat dissenyat per la Confraria de Sant Pere, la qual celebra 25 anys de la seva fundació. També es va explicar que el pregoner de la Setmana Santa 2024 serà Francesc Carreras i Catchot, investigador i documentalista. El pregó tindrà lloc el 20 de març, a

les 20.30 h, a la parròquia de la Concepció. D'altra banda, el 16 de febrer va tenir lloc a Ciutadella un Viacrucis amb torxes organitzat per la confraria de La Pietat. Un any més, els temes meditats es van inspirar en l'encíclica del Papa Francesc, "Fratelli Tutti", fent una revisió dels comporta-

ments i els conflictes que no afavoreixen la fraternitat universal. I el 18 de febrer a Ferreries es va fer la trobada anual de confraries i germanats de Menorca, coincidint amb l'inici del 75 aniversari de la fundació de la confraria del Natzarè del poble.

Una catequesi per a conèixer les arrels cristianes de Menorca

El 18 de febrer el grup de segon de catequesi en família de la parròquia de Sant Antoni Maria Claret va fer una catequesi a l'aire lliure

sobre el baptisme i els primers baptismes a Menorca. Van visitar la basílica paleocristiana des Cap des Port de Fornells, a on el doctor en història Miquel Àngel Casasnovas va oferir una explicació sobre els primers cristians de la nostra illa i com era el baptisme que, en aquest indret, es feia a la pica baptismal per immersió.

L'historiador també va explicar la relació que els cristians tenien amb el nord d'Àfrica i amb altres zones del Mediterrani. A la trobada hi van participar un bon grup de pares i els seus catequistes. La jornada va acabar compartint taula i visitant el Santuari de la Mare de Déu del Toro. Sens dubte, una catequesi molt enriquidora per a descobrir el cristianisme i constatar que la nostra fe ve de molt antic.